

BINNENGEKOMEN SUBSIDIEAANVRAGEN VOOR VERSTERKING VITALITEIT BINNENSTEDEN, DORPSKERNEN EN WINKELCENTRA

DATUM 01-02-2022
VAN Robert Strijk
AAN Provinciale Staten

Aanleiding/context

Dit memo biedt op hoofdlijnen inzicht in de subsidieaanvragen die door gemeenten zijn ingediend in het kader van de subsidieregeling vitale binnensteden, dorpskernen en winkelcentra. Bijgevoegd memo is ter informatie over de ingediende aanvragen.

Samenvatting

- Uiteindelijk hebben 19 van de 23 gemeenten die nog een aanvraag in konden dienen voor de subsidieregeling vitale binnensteden, dorpskernen en winkelcentra, een subsidieaanvraag ingediend. 4 gemeenten hebben geen aanvraag ingediend (Eemnes, Lopik, Nieuwegein en Renswoude) en 3 gemeenten hebben via de pilot subsidie ontvangen (Bunschoten, Stichtse Vecht en Woerden).
- Kern van de subsidieaanvragen is samenwerking tussen partijen in de binnenstad en het komen tot een plan van aanpak voor vervolg.
- Samenwerking wordt enerzijds gezocht binnen de centra met retailers en vastgoedpartijen, waarbij niet alleen de samenwerking op zichzelf wordt versterkt, maar ook de vormen waarin samenwerking plaatsvindt. Anderzijds wordt samenwerking gezocht met andere functies zoals horeca, toerisme, cultuur etc.
- De plannen van aanpak voor vervolg variëren van het opstellen van visies tot uitvoeringsagenda's en actieplannen. De plannen richten zich op verbetering van vitaliteit in centra, maar waar de nadere uitwerking van de plannen zich uiteindelijk op gaan richten wordt deels bepaald tijdens de subsidiebesteding.
- In de projecten waar (deels) al zicht is op wat er in de plannen van aanpak voor vervolg komt te staan komen diverse thema's naar voren:
  - Transformatie winkelpanden en herontwikkeling van (deel)gebieden
  - Compacter maken van binnensteden/ dorpscentra
  - Positionering van centra, aantrekkingskracht i.r.t. bezoekers/evenementen en verblijfskwaliteit
  - Samenwerking en link met andere functies/sectoren zoals toerisme en recreatie, horeca, cultuur, etc.
  - Opgaven die linken aan een vitale binnenstad zoals leefbaarheid, mobiliteit/bereikbaarheid, openbare ruimte en veiligheid.
- De uiteindelijke uitkomsten van de plannen zullen over een jaar pas concreet zichtbaar zijn (gemeente hebben immers een jaar de tijd om de plannen uit te werken). Wel zal tussentijds contact met gemeenten worden onderhouden over de voortgang, waardoor gedurende het traject al inzichten kunnen ontstaan. Verder is duidelijk dat bovenstaande onderwerpen op termijn in meer of mindere mate kunnen vragen om vervolginvesteringen. Potentiële hoge kosten kunnen gaan zitten in transformatie/ herontwikkeling, maar ook in bijvoorbeeld openbare ruimte en mobiliteit/ bereikbaarheid.

Achtergrond subsidieaanvragen per gemeente op hoofdlijnen

1. Amersfoort: subsidie wordt ingezet voor drie deelprojecten. Twee deelprojecten richten zich op de totstandkoming van een visie voor aanloopstraten naar de Amersfoortse binnenstad. Het beoogde resultaat van het derde deelproject is de totstandkoming van een gedragen transformatieplan van een deelgebied waarvoor werksessies met stakeholders worden georganiseerd.

2. Baarn: zet de subsidie in om de identiteit en positionering centrum Baarn te verbeteren en samenwerking tussen partijen in de binnenstad te intensiveren en professionaliseren. Uiteindelijk wordt gekomen tot een uitvoeringsagenda voor het centrum. Daarin worden concrete acties vastgelegd met een heldere taakverdeling, planning, benodigde partners en financieringsmogelijkheden voor betrokken partijen.
3. Bunnik: de gemeente gaat in samenwerking met partners en via een participatietraject een uitvoeringsdocument opstellen dat is gericht op het behouden en verbeteren van de kwaliteit, leefbaarheid en vitaliteit van het dorpshart van Odijk. Daarnaast wordt gewerkt aan het opzetten en versterken van een duurzame samenwerkingsvorm tussen ondernemers, vastgoedeigenaren, bewoners en gebruikers van het dorpshart en gemeente.
4. De Bilt: het laten opstellen van positioneringsplannen voor Bilthoven centrum en voor Hessenweg-Looydijk in De Bilt. Tevens wordt een integraal plan van aanpak opgesteld voor het compact maken Hessenweg-Looydijk. Tot slot wordt een verkenning uitgevoerd naar een loyaliteitssysteem voor beide kernen t.b.v. sociale meerwaarde en samenwerking tussen ondernemers(verenigingen).
5. De Ronde Venen: het doel is om voor de vier dorpscentra (centrum Mijdrecht, centrum Abcoude, Herenstraat en Zuiderwaard in Vinkeveen en centrum Wilnis) te komen tot een plan van aanpak voor de komende jaren om te werken aan een toekomstbestendig dorpscentrum. De plannen van aanpak gaan o.a. bestaan uit een concreet actieprogramma.
6. Houten: gaat met de subsidie onderzoek doen o.a. naar (tijdelijke) invulling leegstand, mogelijkheden tot vergroten van aantrekkingskracht van het centrum en potentiële herontwikkeling van deellocaties. Daarnaast wordt ingezet op het versterken van samenwerking tussen de verschillende actoren in het centrum. Uiteindelijk komt er een plan van aanpak tot stand met concrete speerpunten en activiteiten.
7. IJsselstein: met de subsidie gaat de gemeente aan de slag met binnenstadontwikkeling via zeven thema's: organisatie, promotie, aanbod, evenementen, ruimtelijke uitstraling, bereikbaarheid en leefbaarheid en veiligheid. De provinciale subsidie wordt grotendeels aangewend voor de eerste drie thema's met als doel de samenwerking in de binnenstad te versterken, meer bezoekers naar het centrum te trekken en een aantrekkelijk totaalaanbod zonder leegstand te bewerkstelligen.
8. Leusden: middels een viertal deelprojecten wordt ingezet op het voortbestaan van de belangenvereniging in het centrum, professionaliseren en versterking van samenwerking tussen ondernemers, doorpakken op ruimtelijke visie en verstevigen samenwerking tussen vastgoedeigenaren en borging van structurele samenwerking tussen ondernemers, eigenaren en gemeente middels een plan van aanpak voor vervolg.
9. Montfoort: het project start met een onderzoek naar sterktes, zwaktes, kansen en bedreigen voor de twee centra in de kernen (Montfoort en Linschoten). In de tweede fase wordt in samenwerking met stakeholders een toekomstbeeld opgesteld voor de kernen wat resulteert in een uitvoeringsprogramma 2023-2025. Tot slot worden voorgaande stappen vertaald naar een compact Toekomstbeeld Montfoort en Linschoten 2030.
10. Oudewater: doel van de gemeente is om te bouwen aan een onderscheidend en eenduidig imago van het centrum van Oudewater. Dit vereist samenwerking tussen gemeente, culturele instellingen, horeca, ondernemers, vastgoedeigenaren, investeerders, winkeliers en andere relevante partijen in de binnenstad, om gezamenlijk te komen tot een plan van aanpak voor citymarketing. Een andere uitdaging waar de gemeente mee aan de slag wil is de verkeersproblematiek in de binnenstad, ook daarvoor wordt in gezamenlijkheid een plan van aanpak opgesteld.
11. Rhenen: in het eerste deelproject wordt samenwerking in de centra geanalyseerd en verbeterd vanuit drie verschillende lagen: binnen de eigen sector (retail), tussen de kernen en intersectoraal. Eindresultaat van dit onderdeel is een concreet plan van aanpak waarin staat beschreven hoe de stakeholders binnen alle drie de lagen structureel als collectief gaan acteren, en wat hiervoor nodig is om dit te bereiken. In het tweede deelproject wordt specifiek aandacht besteed aan de rol van toerisme binnen de gemeente en hoe de link en de samenwerking met de centra versterkt kan worden.
12. Soest: gaat aan slag om in drie winkelgebieden met ondernemers laaghangend fruit te inventariseren t.b.v. verbetering van verblijfskwaliteit van de winkelgebieden. Daarnaast wordt proces- en projectondersteuning ingezet t.b.v. een levendige binnenstad. Ook wordt gewerkt aan een plan van aanpak hoe ondernemers, gemeente en vastgoedeigenaren extra kunnen inzetten op het terugdringen van (structurele) leegstand. Tot slot worden uitvoeringsgerichte gebiedsstrategieën opgesteld voor de haalbaarheid en toekomstbestendigheid van drie winkelgebieden.

13. Utrecht: gaat zich richten op mogelijkheden voor transformatie van winkelpanden. Daarvoor wordt een verkenning uitgevoerd naar de van transformatie van vastgoed op pand én op blokniveau voor diverse panden in het centrum. Daarbij worden de (on)mogelijkheden van de verschillende panden in beeld gebracht. Onderdeel daarvan is integrale visie en schetsplan voor een revitalisatie van het gebouwenblok in samenwerking met stakeholders. Ook wordt verkend in hoeverre en in welke vorm een aanspreekpunt voor transformatie in winkelstraten waardevol is i.r.t. nieuwe initiatieven. Tot slot wordt een plan van aanpak voor een vervolgaanpak voor de transformatie van commercieel vastgoed op pand én blokniveau gemaakt.
14. Utrechtse Heuvelrug: doel van het project is samenbrengen van ondernemers, gemeente en vastgoedeigenaren om gezamenlijke visie krijgen op het centrum en acties te definiëren die de komende jaren samen tot uitvoering worden gebracht. Daarnaast zet de gemeente in op toerisme in vitale dorpscentra, met als doel om de vraag van de toerist en het aanbod van ondernemers in de winkelcentra beter matchen en samenwerking tussen deze partijen te verbeteren. Dit wordt uitgewerkt in een plan van aanpak waarin vervolgstappen zijn uitgewerkt.
15. Veenendaal: subsidie wordt ingezet voor drie deelprojecten. In het eerste project wordt onderzocht welke structuur het best passend is voor de nieuw op de bouwen BIZ en wordt dit na de BIZ herverkiezing ingeregeld. Deelproject twee richt zich op het opstellen van activiteiten en een nieuwe propositie (van winkelstad naar binnenstad). Doel van het derde deelproject is het versterken van samenwerking tussen partijen in de binnenstad en verkennen in hoeverre samenwerking gebundeld kan worden in een samenwerkingsplatform/organisatie met een door partijen gedragen project- of organisatieplan.
16. Vijfheerlanden: gaat aan de slag met een vestigings- /vastgoed manager voor het centrum die in gesprek gaat met vastgoed eigenaren en/of ondernemers om de mogelijkheden van een compacter centrum te bespreken. Daarnaast wordt de centrumvisie gefinaliseerd en het uitvoeringsprogramma en instrumentarium bepaald. Tot slot wordt een plan van aanpak opgesteld welke gedurende het proces resulteert in een Plan Leerdam.
17. Wijk bij Duurstede: het project start met een onderzoeksfase naar de positie van Wijk bij Duurstede (inzicht in samenwerking, positie van kernen en functioneren winkelgebieden). Vervolgens wordt in diverse themasessie met ondernemers, vastgoedeigenaren en andere belanghebbenden in gesprek gegaan over gewenste samenwerking en toekomstbeelden bij het centrum. Hierna wordt een plan van aanpak voor vervolg opgesteld met o.a. concrete activiteiten (plan/agenda), samenwerkingspartners en uitvoeringskracht/taakverdeling. Tot slot zullen er in enkele winkelcentra nog sessie worden georganiseerd om kansen in beeld te brengen.
18. Woudenberg: gaat aan de slag met een regisseur detailhandelsontwikkeling die de beoogde en gewenste ontwikkelingen op het gebied van retail en retailvastgoed in goede banen moet leiden. Daarvoor worden o.a. gesprekken met stakeholders in de binnenstad gevoerd, gebiedsstrategieën uitgewerkt en eventuele verplaatsingsopgaven in beeld gebracht. Aan het einde van het traject wordt een plan van aanpak voor het vervolg opgesteld met vervolgstappen voor de komende jaren.
19. Zeist: startpunt voor de gemeente vormt de evaluatie van de huidige samenwerking in het centrum. Vervolgens wordt onderzocht hoe het centrum compact gemaakt kan worden, hoe vastgoedeigenaren beter betrokken kunnen worden in het centrum en hoe het gevefonds voortgezet kan worden. Daarnaast zal per aanloopstraat een toekomstplan worden vormgegeven en wordt uitgewerkt welke stappen gezet kunnen worden in citymarketing.